

Америчке амбасаде у Београду и Приштини испоручиле су властима у Србији и на Косову извештај америчког Министарства за енергетику о управљању водним ресурсима Газивода. Девет месеци након што је у Белој кући потписан Вашингтонски споразум којим је, између осталог, била предвиђена израда студије о изводљивости за потребе поделе језера, САД су испуниле своју обавезу, преноси Коссев.

У извештају се указује на то да је капацитет водних ресурса на Косову неразвијен, да се користи застарела технологија, те да постоји дисбаланс у производњи енергије у односу на потражњу. Такође се дају препоруке. Предлаже се формирање комисије за реку Ибар која би олакшала дискусију о управљању водним ресурсима, али и разматрање „техничких аранжмана“ у складу са Споразумом о управљању водним ресурсима реке Колумбије на којој су саграђене четири бране. Уједно се предлаже усаглашавање страна ради побољшања предвидивости снабдевања водом, као и санирање канала Ибар-Лепенац, наводи се у тексту Коссев-а.

Председник Србије Александар Вучић и некадашњи косовски премијер, Авдулах Хоти, потписали су септембра прошле године у Вашингтону два одвојена документа позната у јавности као Вашингтонски споразум.

Једном од тачака овог споразума договорена је сарадња са Министарством енергетике САД-а на изради студије о изводљивости за потребе поделе језера Газиводе, „као поузданог извора снабдевања водом и енергијом“.

Девет месеци од потписивања овог споразума, тело Министарство енергетике САД и Пацифичка северозападна национална лабораторија (Pacific Northwest National Laboratory) израдили су коначан извештај који је, како је потврдила амбасада САД, достављен Београду и Приштини.

Делегације ПННЛ посетиле Београд, Приштину и Газиводе

Пацифичка северозападна национална лабораторија америчког Одељења за енергетику (ПННЛ) у свом извештају наводи да је задатак израде извештаја био процена водних ресурса за потребе производње електричне енергије на језеру Газиводе и пружање препорука за побољшање координације и ефикасности.

„ПННЛ је добила задатак од Одељења за спољне послове Америке да: 1 – процени могућност за Србију и Косово да координирају своје коришћење водних ресурса на

језеру Газиводе и 2 – да препоруке за побољшану координацију и ефикасност“, поручили су.

Пре израде извештаја делегација ПННЛ посетила је Приштину, Језеро Газиводе и Београд октобра 2020. године.

„Особље ПННЛ прикупило је податке о хидрометеоролошким, водопривредним и оперативним мрежама. Они су анализирали податке и постојећу литературу како би пружили независна запажања и препоруке за коришћење језера“, назначили су у извештају.

Прецизирали су да су сви релевантни подаци приштинских и београдских институција прикупљени крајем 2020. године, те да су закључци уједно донети на основу прегледа недавних извештаја Светске банке о сигурности воде на Косову.

Језеро важно за снабдевање становништва пијаћом водом и хлађење електране у Обилићу

ПННЛ закључује у извештају да се језером тренутно управља без „споразума о прекограничној сарадњи“, и подсећа да се Газиводе простиру на површини од 24 километара, те да се мањи део налази на територији Србије, а већи на територији Косова.

Уједно су назначили да Косово у великој мери зависи од овог језера – како за снабдевање грађана пијаћом водом, тако и за хлађење термоелектрана у Обилићу која производи 95 одсто електричне енергије на Косову.

У закључцима се наводи да се Косово ослања на „сложени водоводни систем“ који се поред језера Газиводе, тј. бране, састоји и од бране на Придворици, која регулише испуштање воде из бране Газиводе и канала Ибар-Лепенац.

„Заједничким операцијама система Газиводе и гравитационог канала Ибар-Лепенац – водом за пиће снабдевају се градови Северна Митровица, Јужна Митровица, Вучитрн, Глоговац, Обилић и Приштина. Њима се подржавају пољпривреда и рударске операције и обезбеђује вода за хлађење термоелектране на бази угља Косова А и Б“, прецизира се у извештају.

(КоССев)